

DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA Nr. 26

VEICOT PASŪTĪJUMA DARBUS PIE KLIENTA

1. VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

Par instrukcijā noteikto prasību neievērošanu vainīgās personas atbilstoši Latvijas Republikas normatīviem aktiem, atkarībā no pārkāpuma smaguma un sekām, var tikt sauktas pie disciplināras, materiālas, administratīvas vai kriminālatbildības.

1.1. Veikt darbus pie klienta atļauts personām:

- no 18 gadu vecuma, kuras ir instruētas darba drošībā, ugunsdrošībā, elektrodrošībā, apmācītas pirmās palīdzības sniegšanā;
- kuru vizīte ir saskaņota ar klientu vai viņa pārstāvošo personu;
- kuru veselības stāvoklis ir pārbaudīts un atbilst profesijas prasībām;
- kuras ir iepazīstinātām ar konkrētajā darba vietā izpildāmo darbu specifiku.

1.2. Bīstamie un kaitīgie darba vides faktori ir

- Mikroklimats (temperatūra, caurvējš, mitrums);
- elektriskā strāva;
- iekārtu bojājumi;
- nepietiekama darba telpas platība;
- nepietiekama darba telpas ventilācija;
- nepietiekošs darba vietas vai teritorijas apgaismojums;
- smagumu pārvietošana;
- iekārtu/materiālu asās daļas, stūri;
- karsts ūdens, tēja, kafija;
- vardarbība;
- klienta personāls, mājdzīvnieki;
- troksnis no iekārtām to darbības laikā;
- slidens, nelīdzens segums;
- meteoroloģiskie laika apstākļi (paaugstināta, pazemināta temperatūra, vējš, nokrišņi, u.c.)

1.3. Izmantojamie kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi:

- Norobežojošas lentas, aizsarg nožogojumi;
- darba apģērbs, cimdi;
- piemērots darba vietas apgaismojums - lokālais apgaismojums papildus dabīgajam;
- elektroiekārtu zemējums;
- aizsargapavi, aizsargcepure.

1.4. Prasības ugunsdrošībai:

- **aizliegts** rīkoties ar atklātu uguni bez attiecīgas atļaujas;
- **aizliegts** ienest un glabāt darba vietā viegli uzliesmojošas vielas.

1.5. Prasības elektrodrošībai:

- izmantojot rokas elektroinstrumentus ievērot atbilstošo instrukciju prasības.
- **aizliegts** strādāt ar bojātiem elektroinstrumentiem
- elektroietaišu bojājumu gadījumos (dzirksteļošana, deguma smaka, slēdžu uzkaršana, jūtama kaut niecīga strāvas noplūde uz elektroietaisies korpusa u.c.) pārtraukt darbu (izslēgt elektroietaisi), ziņot darba devējam par radušos situāciju un darbu atsākt tikai tad, kad ir novērsti bojājumi;
- **aizliegts** izmantot pašdarinātas elektroietaisies;
- ar mitrām, slapjām rokām neaiztikt kontaktus, slēdžus, netīrīt tos;
- **aizliegts** veikt elektroietaišu, vadu, slēdžu, kontaktu u.c. remontu
- tas jādara kvalificētam personālam.

1.6. Darba higiēnas prasības:

- ēst tikai tam speciāli paredzētās vietās;
- mazgāt rokas pirms ēšanas un darbu beidzot;
- strādāt cimdos un lietot roku aizsargziedes, ja tas nepieciešams;
- **aizliegts** lietot, kā arī atrasties objektā alkoholiskā, narkotiskā vai toksiskā reibuma stāvoklī.

2.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBU UZSĀKOT

- 2.1. Apskatīt un sakārtot savu apģērbu. Pārbaudīt individuālos aizsardzības līdzekļus. Ja veicamā darba specifika nosaka, tad uzvilkt spectērpu, lietot paredzētos individuālos aizsardzības līdzekļus.
- 2.2. Pārbaudīt darba rīkus un citus darbam vajadzīgos piederumus, instrumentus u.c., pārlicināties, vai tie nav bojāti.
- 2.3. Pirms darba sākšanas darba devējam jāiepazīstina darbinieks ar veicamā darba īpatnībām, apjomu.
- 2.4. Pirms darba sākšanas darba veicējam jāiepazīstina klients un/vai tuvumā esošās personas ar veicamā darba specifiku un brīdināt par bīstamiem faktoriem, apstākļiem. Ja nepieciešams, darba zonu norobežot.
- 2.5. Ja darba procesam ir kādi traucējoši priekšmeti par to jāiepazīstina klients un/vai klienta pilnvarotā personas.
- 2.6. Informēt klientu un/vai klienta pilnvaroto personu, ja darba veikšanas laikā var rasties putekļi, tālu lidojošas skaidas.
- 2.7. **Neuzsākt** darbu ja ir slikta pašsajūta, reibonis vai ir bojāti darba rīki, aizsardzības līdzekļi, nožogojumi, trapi u.c. un ziņot par to darba devējam.
- 2.8. Ieslēgt un noregulēt papildus apgaismojumu, ja dabīgais apgaismojums ir nepietiekams.

- 2.9. Pārbaudīt elektrisko savienojumu un elektroierīču darbderīgumu. Bojājuma gadījumā izsaukt speciālistu.

3.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBA LAIKĀ

- 3.1. Nestrādāt ar bojātiem darba rīkiem. Ja bojājumi rodas darba procesā, nekavējoties pārtraukt darbu un ziņot darbu vadītājam.
- 3.2. Uzturēt kārtībā darba vietu.
- 3.3. Darba laikā veikt tikai to darbu, kurš ietilpst darba pienākumos saskaņā ar darba devēja vai viņa pilnvarotās personas norādījumiem.
- 3.4. Neveikt nekādas darbības ar tehniku, inventāru, ja nav skaidrs to pielietojums un ņemt vērā tiešā darba vadītāja norādījumus .
- 3.5. **Aizliegts** patvaļīgi veikt elektroietaišu, vadu, slēdžu, kontaktu u.c. ierīču remontu.
- 3.6. **Aizliegts** ar mitrām (slapjām) rokām aiztikt elektrotīklam pieslēgtas elektroietaises, slēdžus, vadus.
- 3.7. Gadījumos, kad nepieciešams pakāpties vai aizsniegt kādus priekšmetus (vai veikt kādu darbību), izmantot pārbaudītas saliekamās kāpnes, kuras otra persona pietur, nodrošinot pret slīdēšanu. Aizliegts kāpt uz šim nolūkam neparedzētiem priekšmetiem.
- 3.8. Saplēstos stikla priekšmetus ņemt sevišķi uzmanīgi, izmantot aizsargcimdus, lai nesavainotu rokas.
- 3.9. Būt uzmanīgam turot rokās asus priekšmetus, nevirzīt priekšmetus uz sava ķermeņa vai kāda cita cilvēka pusi, pagriežoties, sekot, lai ass priekšmets neiedurtos garāmejošā vai blakām stāvošā cilvēkā.
- 3.10. Pārvietoties pa biroju, ēkas telpām vai teritoriju tikai pa speciāli izveidotām pārvietošanās vietām. Pārvietoties piesardzīgi, lai neradītu kaitējumu savai veselībai.
- 3.11. **Aizliegts** ieiēt telpās, kas neattiecas uz veicamo darbu, darba zonu.
- 3.12. Gadījumos, ja darba specifika vai kādu citu apstākļu dēļ jāiekļūst citā telpā, to drīkst darīt tikai palūdzot un saņemot īpašnieka vai klienta (vai pilnvarotās personas) atļauju iekļūt attiecīgā telpā.
- 3.13. **Aizliegts** veikt darbus, kurus nav uzdevis tiešais vadītājs, kā arī, bez attiecīgās kvalifikācijas attiecīgā darba veikšanai.
- 3.14. Ugunsgrēku novēršanas nolūkos jāpilda visus nepieciešamos ugunsdrošības pasākumus atbilstoši normatīvo dokumentu prasībām.
- 3.15. Aizliegts veikt remontdarbus ar iekārtām, kas atrodas zem sprieguma, patvaļīgi pieslēgties pie elektrosadales paneļiem un ierīcēm.
- 3.16. Elektriskos vadus, kabeļus un elektroierīces izvietot tā, lai nebūtu vadu sapinuma.
- 3.17. Aizliegts slaucīt elektriskās ierīces ar mitriem materiāliem.
- 3.18. Nelietot neatbilstoši lielas jaudas elektroierīces.
- 3.19. Pirms uzkāpšanas uz kāpnēm pārbaudīt to tehnisko darbospējīgo stāvokli neizmantojot kāpņu vietā gadījuma priekšmetus.

4.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS ĀRKĀRTĒJĀS SITUĀCIJĀS.

- 4.1. Ja noticis nelaimes gadījums darbā, nekavējoties jāsniedz cietušajam pirmā palīdzība, (pašpalīdzība) jāizsauc ātrā medicīniskā palīdzība (Tel. **113** vai **112**) un jāpaziņo darba devējam.
- 4.2. Jāpārtrauc darbs un notikuma vieta jāatstāj neskarta.
- 4.3. Elektriskās strāvas trieciena gadījumā cietušais jāatbrīvo no strāvas iedarbības. (atslēdzot strāvu vai pielietojot strāvu nevadošus materiālus pārvietot cietušo drošā vietā.).
- 4.4. Ugunsgrēka gadījumā izsaukt ugunsdzēsējus (Tel. **112**), paziņot darba devējam un palīdzēt ugunsgrēka likvidēšanā savas kompetences ietvaros.
- 4.5. Nekavējoties pārtraukt darbu, ziņot darba devējam un brīdināt pārējos strādājošos par bīstamiem (riska) faktoriem, kuri atklāti, konstatēti darba laikā un var apdraudēt darbinieku un citu cilvēku dzīvību un veselību.

5.DARBA DROŠĪBAS PRASĪBAS DARBU BEIDZOT

- 5.1. Notīrīt individuālos aizsardzības līdzekļus, darba apģērbu un novietot tos paredzētā vietā.
- 5.2. Sakopt darba vietu.
- 5.3. Neatstāt savus darba rīkus un novietot tos somā vai kastē, lai tos nogādātu darba devējam.
- 5.4. Ziņot darba devējam par darba laikā konstatētajiem bojājumiem, nepilnībām u.c.